Dvadeset godina *Latina et Graeca*, Instituta za klasične jezike i antičku civilizaciju

U listopadu ove godine navršit će se dvadeset godina od osnutka *Latina et Graeca*, Instituta za klasične jezike i antičku civilizaciju. Godine 2006. osnovali su ga Bruna Kuntić-Makvić, Darko Novaković, Damir Salopek, Zlatko Šešelj i Dubravko Škiljan, idejni začetnici i pokretači istoimenoga časopisa koji upravo držite u ruci. Želja im je bila, kako je to iste godine u ovome časopisu napisao Zlatko Šešelj, dugogodišnji ravnatelj Instituta, stvoriti institucionalni okvir za daljnje korake i nove projekte: „Kako je rad na časopisu postajao sve intenzivniji, kako su se opet rađale nove knjige, postalo nam je jasno da za dalje funkcioniranje cijelog našeg projekta treba i nova infrastruktura koja će preživjeti i kad nas više ne bude. Zato smo prionuli utemeljenju Instituta, novoj stranici na našem putu. Prve su se zamisli oblikovale već 2005. da bismo Institut pokrenuli pred kraj 2006. godine." (*Latina et Graeca* 23/2013) Od svojeg osnutka Institut djeluje kao znanstvena i obrazovna ustanova posvećena proučavanju, poučavanju, promicanju i popularizaciji klasičnih jezika i antičke civilizacije, a tijekom proteklih dvadeset godina postao je prepoznatljivo mjesto u hrvatskom kulturnom i znanstvenom prostoru.

Jedno od temeljnih područja djelovanja Instituta u protekla dva desetljeća bilo je izdavaštvo. Posebno mjesto zauzima časopis *Latina et Graeca* nastao 1973. godine – Institut je nastavio njegovati i razvijati njegovu uređivačku tradiciju, osiguravajući prostor za objavljivanje znanstvenih i stručnih radova iz područja klasične filologije, povijesti, arheologije i drugih srodnih područja. Uz časopis, Institut je tijekom dvadeset godina objavio čitav niz knjiga: prijevode klasičnih autora, stručna i znanstvena izdanja, ali i nastavne te popularizacijske publikacije čime je nastojao pridonijeti dostupnosti antičkih tekstova, stručne literature i novih spoznaja iz klasičnoga svijeta akademskoj zajednici, ali i široj javnosti.

Značajan segment rada Instituta bio je i niz obrazovnih programa namijenjenih učenicima osnovnih i srednjih škola, te studentima i nastavnicima klasičnih jezika. Tako smo tijekom godina organizirali čitav niz višednevnih seminara posvećenih antičkoj civilizaciji i klasičnim jezicima, s posebnim naglaskom na antičku baštinu Republike Hrvatske. U Starome Gradu na Hvaru organiziran je seminar *Pharos – antička kultura hrvatskog Sredozemlja*, u Splitu *Salonae Longae – od antičke Salone do humanističkog Splita*, u Skradinu i na Bribirskoj Glavici *Varvaria – kroz tisućljeća sredozemne kulture u Hrvatskoj*, u Zadru *Colonia Iulia Iader*, a u Puli seminar *Colonia Pietas Iulia Pola*. Te je seminare tijekom godina pohađalo preko

tisuću učenika iz različitih škola diljem Hrvatske, ali i susjednih država, kao i njihovi učitelji i nastavnici. Posebno raduje činjenica da je velik broj polaznika svoj profesionalni put pronašao upravo u područjima vezanim uz antiku, čime je svrha seminara u cijelosti postignuta.

Tijekom dvadeset godina Institut je organizirao brojna predavanja, promocije te znanstvene i stručne skupove kojima je nastojao stvoriti prostor interdisciplinarnog dijaloga i mjesto okupljanja domaćih i međunarodnih stručnjaka. Kroz javna predavanja, radionice i suradnju s obrazovnim i kulturnim ustanovama, donacije knjiga te različite kulturne programe nastojali smo približiti svo bogatstvo antičkoga svijeta učenicima, studentima i široj javnosti, želeći na taj način pridonijeti razumijevanju antičkog nasljeđa kao sastavnoga dijela hrvatskog i europskog kulturnog identiteta. Također, vjerujemo da je Institut imao važnu ulogu i u povezivanju stručne zajednice klasičnih filologa pružajući im pomoć i podršku te dajući doprinos očuvanju kontinuiteta poučavanja klasičnih jezika u hrvatskom obrazovnom sustavu jačanjem svijesti o njihovoj važnosti i svrhovitosti u suvremenom svijetu.

Dvadeseta obljetnica prilika je za sagledavanje svega što smo u proteklom periodu ostvarili, kao i onoga što nam tek predstoji. U svijetu u kojem *samo mijena stalna jest* Institut je uspijevao zadržati kontinuitet stručnog, obrazovnog i kulturnog djelovanja okupljajući oko sebe mnoge zaljubljenike u antiku. Valja stoga ovdje spomenuti i njih – nebrojene suradnike, kolege i prijatelje bez čije nesebične pomoći, podrške i znanja ove obljetnice ne bi niti bilo. Hvala im! Nastavljajući razvijati istraživačke, obrazovne i izdavačke aktivnosti zajedno krećemo u novih dvadeset godina, njegujući humanističke vrijednosti i svjesni važnosti očuvanja i prenošenja klasične riječi i misli na buduće generacije.

Tomislav Mokrović